

Avoimen kuvataidekilpailun säännöt

*Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 15.6.2020 ja
päivitetty Suomen Taiteilijaseuran hallituksessa 20.8.2026*

Sisällysluettelo

1. Avoimen kilpailun kilpailusääntöjen tarkoitus	2
2. Kilpailumuoto ja osallistumisoikeus	2
3. Kilpailun järjestäjä	3
4. Palkintolautakunta	3
5. Yhteyshenkilö	4
6. Kilpailuohjelma.....	4
7. Kilpailusalaisuus	6
Vierailu teoksen tulevalle sijaintipaikalle	7
8. Kilpailuehdotusten arvostelu	7
9. Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja julkinen käyttö	8
10. Kilpailukulut	9
Palkinnot.....	9
Kilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut	9
11. Teoksen tilaaminen.....	10
11. Sääntöjen noudattaminen ja henkilötietojen suoja	10
Liite 1. Kilpailuohjelman sisältö	12
Liite 2: Palkintolautakunnan taiteilijajäsenen nimitysprosessi ja taiteilijajäsenelle maksettava palkkio	18

1. Avoimen kilpailun kilpailusääntöjen tarkoitus

Suomen Taiteilijaseuran kilpailusäännöt auttavat avoimen kuvataidekilpailun järjestäjää toteuttamaan selkeän, sujuvan ja tasokkaan kuvataidekilpailun. Kilpailusäännöt ovat hioutuneet sadan vuoden kuluessa vastaamaan sekä tilaajien että taiteilijoiden tarpeita, ja ne on laadittu kuvataiteilijoiden tasapuolisen kohtelun ja korkealaatuisten taidehankintojen edistämiseksi. Avoimessa kilpailussa hyödynnetään kuvataiteilijoiden asiantuntijuutta kilpailuehdotusten vertaisarvioinnissa.

Näiden kilpailusääntöjen mukaiselle, Suomen Taiteilijaseuran hyväksymälle avoimelle kilpailulle Suomen Taiteilijaseura tarjoaa apua kilpailun järjestämiseen ja kilpailusta tiedottamiseen suomalaiselle ja Suomessa toimivalle taiteilijakunnalle ja taidealan toimijoille.

Suomen Taiteilijaseura ei suosittele jäsenliittoihinsa kuuluville taiteilijoille osallistumista muihin kuin hyväksymiinsä kilpailuihin, eikä toimimista muiden kuin hyväksymiensä kilpailujen palkintolautakunnan jäsenenä. Suomen Taiteilijaseura suosittelee jäsenliittojansa tiedottamaan jäsenilleen vain hyväksymistään kilpailuista. Poikkeuksen muodostavat valtion taideteostoimikunnan järjestämät kilpailut, joissa noudatetaan sen omia sääntöjä.

Suomen Taiteilijaseuralla on oikeus hyväksyä näistä säännöistä poikkeava avoin kilpailu.

2. Kilpailumuoto ja osallistumisoikeus

Näissä säännöissä tarkoitettu avoin kilpailu on kyseessä, kun useammalta kuin yhdeltä taiteilijalta pyydetään samanaikaisesti ehdotus samasta kuvataiteellisesta suunnittelukohteesta, eikä osallistujien lukumäärää ole rajattu. Kuvataiteilijoita kutsutaan osallistumaan avoimeen kilpailuun julkisella ilmoituksella.

Avoimeen kilpailuun voivat osallistua kuvataiteilijat¹. Mahdolliset tarkemmat määräykset osallistumisoikeudesta tulee esittää kilpailuohjelmassa.

¹ Näissä säännöissä kuvataiteilijalla tarkoitetaan ammattimaisesti toimivaa kuvataiteilijaa.

Ammattimaisuutta arvioidaan seuraavilla tavoilla:

- jäsenyys Suomen Taiteilijaseuran jäsenliitossa (MUU ry, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Taidemaalari liitto ja Valokuvataiteilijoiden liitto),
- jäsenyys vastaavassa järjestössä muussa maassa,
- taidekoulutus tai useamman vuoden pituinen todennettu taiteilijan ammatissa toimiminen: esimerkiksi myönnetty taiteilija-apurahat, teoksia kokoelmissa tai julkisissa tiloissa tai näyttelytoiminta.

Avoimeen kilpailuun eivät voi osallistua palkintolautakunnan jäsenet, heidän lähiomaisensa, yhtiökumppaninsa tai heidän nimittämiseensä osallistuneet henkilöt, kilpailun sihteeri, yhteyshenkilö ja henkilöt, jotka saavat huomattavaa etua kilpailun suunnitteluun osallistumisesta.

Avoimen kilpailun voi halutessaan järjestää **kaksivaiheisena kilpailuna**, jossa ensivaiheessa haetaan avoimella kilpailulla teosluonnoksia. Toiseen vaiheeseen osallistuvat jatkoon valitut taiteilijat ja siinä käytetään kutsukilpailun sääntöjä [linkki kutsukilpailun sääntöihin]. Mikäli kilpailu järjestetään kaksivaiheisena, tulee molemmissa vaiheissa noudattaa Suomen Taiteilijaseuran kilpailusääntöjä.

3. Kilpailun järjestäjä

Avoimen kuvataidekilpailun voi järjestää juridinen henkilö, yhteisö tai yksityinen henkilö. Järjestäjä vastaa kilpailun toteuttamisesta sekä nimittää kilpailulle sihteerin ja yhteyshenkilön. Järjestäjä voi halutessaan käyttää apunaan julkisen taiteen asiantuntijaa.

Kilpailun järjestäjän tehtäviin kuuluvat seuraavat asiat:

- a) Kilpailuohjelman, kilpailun aikataulun ja budjetin laatiminen
- b) Palkintojen ja mahdollisten tunnustuspalkintojen suuruuden määritteleminen
- c) Palkintolautakunnan jäsenten nimittäminen huomioiden sen, että Suomen Taiteilijaseura nimittää kaksi taiteilijajäsentä palkintolautakuntaan ja että jäseniä on oltava pariton määrä
- d) Sihteerin ja yhteyshenkilön valitseminen
- e) Kilpailukutsun laatiminen sekä kilpailun julistaminen
- f) Kilpailusalaisuuden varmistaminen
- g) Teoksen toteuttamisesta päättäminen

4. Palkintolautakunta

Kilpailun järjestäjä ja Suomen Taiteilijaseura nimittävät palkintolautakunnan, jonka jäsenmäärän tulee olla pariton. Palkintolautakunta nimittää keskuudestaan puheenjohtajan.

Palkintolautakunnan jäsenistä vähintään kahden tulee olla Suomen Taiteilijaseuran jäsenjärjestöjen varsinaisia taiteilijajäseniä, jotka nimittää Suomen Taiteilijaseura. Taiteilijajäsenten tehtävänä palkintolautakunnassa on vertaisarvioinnin keinoin arvioida

• Kun on kysymys työryhmästä, on vähintään yhden sen jäsenistä täytettävä jokin edellä mainituista.

kilpailuehdotusten taiteellista laatua ja toteutettavuutta. Nimitysprosessia ja taiteilijajäsenelle maksettavaa palkkiota koskeva tarkempi kuvaus on liitteessä 2.

Kilpailun järjestäjä nimittää palkintolautakunnan muut jäsenet ja halutessaan kolmannen ammattikuvataiteilijan taiteilijajäseneksi. Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten äänimäärä painotetaan niin, että yksimielisinä ollessaan heillä tulee olla äänten enemmistö.

Palkintolautakunta voi tarvittaessa kuulla asiantuntijoita, jotka eivät ota osaa arvosteluun.

Palkintolautakunnan jäsenten ja kilpailuun osallistuvien taiteilijoiden väliset yksityiset neuvottelut ja mielipiteiden vaihto kilpailua koskevista asioista ovat kiellettyjä kilpailun aikana. Tämä on osa kilpailusalaisuuden varmistamista, joka on edellytys kilpailuehdotusten tasapuoliselle kohtelulle.

Kilpailulle nimitetty sihteeri pitää palkintolautakunnan kokouksista pöytäkirjaa. Kilpailun järjestäjä toimittaa Suomen Taiteilijaseuran julkisen taiteen kilpailuarkistoon valintakokouksen muistion, josta ilmenee valinnan perustelut.

5. Yhteyshenkilö

Koska kilpailijoiden ja palkintolautakunnan jäsenten välinen neuvonpito on kilpailusalaisuuden varmistamiseksi kielletty, tulee järjestäjän nimittää ulkopuolinen yhteyshenkilö, jolle kilpailuohjelmaa ja -tehtävää koskevat kysymykset esitetään. Yhteyshenkilö voi olla esimerkiksi Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntija. Yhteyshenkilö toimii vaitiolovelvollisena kilpailijoiden ja palkintolautakunnan välillä.

Yhteyshenkilön tulee olla luotettava ja palkintolautakunnasta riippumaton henkilö. Yhteyshenkilö ei voi toimia kilpailun sihteerinä, eikä ottaa osaa palkintolautakunnan toimintaan.

6. Kilpailuohjelma

Kilpailuohjelma on taiteilijoille tarkoitettu ohje kilpailuun osallistumiseksi ja se laaditaan siten, että taiteilijat saavat ohjelman ja liitemateriaalin perusteella käsityksen siitä, mitä kohteessa voi tehdä ja mitä ei. Ohjelman laatii kilpailun järjestäjä.

Kun kilpailuohjelma on valmis, on se ennen kilpailukutsun julkistamista hyväksyttävä Suomen Taiteilijaseurassa. Avoimen kilpailun hyväksymisestä vastaa Suomen Taiteilijaseuran hallitus, jonka kokousaikataulut järjestäjän kannattaa hyvissä ajoin selvittää.

Selkeässä ja yksiselitteisessä **kilpailuohjelmassa esitetään:**

1. Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus

2. Kilpailun ja teoksen toteutusaikataulu (kilpailuajan suosituspituus on 4–12 kk ja teoksen toteutusajan 12 kk, vähintään kuitenkin 6 kk)
3. Suunnittelutehtävän, kilpailuympäristön ja taiteen sijoituspaikan kuvaus. Kuvataan ajatus teoksen ajallisesta kestosta ja elinkaaresta. Lisäksi kilpailuohjelmaan lisätään tarpeellinen kilpailualueita kuvaava aineisto ja taideohjelma, jos se on kohteesta laadittu.
4. Määräykset kilpailun osallistumisoikeudesta
5. Teoksen budjetti ja selostus, mitä budjettiin tulee sisällyttää. Taiteilijaseura suosittelee, että teosbudjettiin ei sisällytetä mahdollisia perustuksia, maisemointia tai valaistusta silloin, kun kyse on aputöiden kustannuksista.
6. Palkinnot ja mahdolliset kunniamaininnat
7. Palkintolautakunnan kokoonpano (pariton määrä jäseniä)
8. Arvosteluperusteet
9. Maininta mahdollisuudesta esittää kilpailuohjelmaan ja prosessiin liittyviä kysymyksiä tiettyyn päivämäärään mennessä. Tieto siitä kenelle kysymykset esitetään ja missä vastaukset julkaistaan kaikkien nähtäville tiettyyn päivämäärään mennessä ennen hakuajan umpeutumista.
10. Kilpailuehdotuksen sisältö (esim. kilpailuehdotuksen havainnollistamiseksi vaadittavat luonnokset, materiaalit, piirustukset, mallit ja selostukset sekä tiedot näiden koosta tai käytettävistä mittakaavoista)
11. Velvoite ilmoittaa mahdollisesta tekoälyn käytöstä
12. Kilpailuehdotusten sisäänjättöaika, -tapa ja -paikka
13. Kilpailusalaisuutta koskevat maininnat
14. Maininta yleisöäänestyksestä tai kilpailun jälkeisestä näyttelystä, mikäli sellainen pidetään.
15. Maininta siitä, milloin kilpailuehdotukset on noudettava pois kilpailun päätyttyä, mikäli ehdotukset pyydetään jättämään fyysisinä luonnoksina.
16. Maininta kilpailuehdotusten tekijänoikeuden ja omistusoikeuden säilymisestä taiteilijalla.
17. Maininta henkilötietojen käsittelemisestä tietosuojasetuksen mukaisesti.
18. Maininta taidekilpailulle myönnetystä verovapaudesta, mikäli verovapautta on haettu ja saatu Taide- ja kulttuurivirastolta.
19. Maininta kilpailussa noudatettavista säännöistä ja kilpailuohjelman hyväksymispäivämäärä.

Liite 1 sisältää tarkemman kuvauksen siitä, mitä kilpailuohjelman kohdilla tarkoitetaan.

Mikäli kilpailuohjelmaan joudutaan tekemään muutoksia tai lisäyksiä kesken kilpailun, on siitä tiedotettava viimeistään 14 päivää ennen kilpailuajan päättymistä ja samalla pidennettävä kilpailuaikaa vastaavasti 14 päivällä. Muutoksista tai lisäyksistä ilmoitetaan samalla tavoin kuin kilpailu on alun perin julkistettu.

7. Kilpailusalaisuus

Jokainen kilpailuun jätetty ehdotus ja siihen liittyvä selvitys merkitään nimimerkillä, joka ei saa viitata todelliseen olemassa olevaan henkilöön tai työryhmän nimeen.

Kilpailuehdotuksessa ei saa olla tekijän tai työryhmän nimeä eikä tekijän henkilöllisyyteen tai työryhmään viittaavaa muuta merkintää. Tekijän nimi ja yhteystiedot ilmoitetaan mukaan liitettävällä nimimerkillä varustetulla suljetulla kirjekuorella tai muulla kilpailuohjelmassa mainitulla teknisellä toteutustavalla. Mikäli kilpailuun osallistuu työryhmä, ilmoitetaan kaikkien jäsenten nimet, yhteystiedot ja tiedot tekijänoikeuden haltijasta.

Kilpailija voi jättää eri nimimerkeillä vaihtoehtoisia ehdotuksia, ellei kilpailuohjelmassa toisin mainita. Kilpailuehdotus ei saa olla aikaisemmin julkistettu, ellei kilpailuohjelmassa toisin mainita. Kilpailija ei saa kilpailun ollessa käynnissä julkistaa tai levittää ehdotustaan millään medialla.

Kilpailun järjestäjä huolehtii ehdotusten vastaanottamisesta, saapumisajan merkitsemisestä ja mahdollisen vastaanottokuittauksen lähettämisestä kilpailuun osallistuneille siten, että kilpailusalaisuus toteutuu. Saapuneista ehdotuksista pidetään kirjaa.

Jos kilpailuehdotukset palautetaan fyysisinä luonnoksina, kukaan palkintolautakunnan jäsen ei saa olla paikalla tai lähettyvillä kilpailijoiden jättäessä ehdotuksiaan. Ehdotusten vastaanottajat eivät saa avata pakkauksia, vaan sen suorittaa palkintolautakunta ensimmäisessä kokouksessaan tai palkintolautakunnan valtuuttama sihteeri ennen ensimmäistä kokousta. Mikäli kilpailuehdotuksesta, ohessa toimitettavasta materiaalista tai kuljetusliikkeiden tuomista paketeista ilmenee tekijän henkilöllisyys, poistetaan henkilöllisyyden paljastavat tiedot ennen ehdotuksen toimittamista palkintolautakunnalle. Saapuneita ehdotuksia ei saa esitellä kenellekään ennen palkintolautakunnan ensimmäistä kokousta.

Mikäli kilpailuehdotuksen palautetaan sähköisesti, huolehtii kilpailun järjestäjä siitä, että palkintolautakunnan jäsenillä ei ole pääsyä tietoon kilpailuehdotusten tekijöistä.

Palkintolautakunta voi valtuuttaa esimerkiksi kilpailun sihteerin tallentamaan sähköisesti palautetut ja nimimerkein varustetut kilpailuehdotukset kilpailulle varattuun kansioon ja tallentamaan tiedon kilpailijoiden henkilöllisyyksistä kansiota täysin erillisiin sähköisiin tiedostoihin tai fyysisiin kuoriin.

Kun palkintolautakunta on valinnut palkittavat kilpailuehdotukset, niiden nimimerkkikuoret tai -tiedostot avataan.

Mikäli joku kilpailuehdotuksen tekijöistä osoittautuu esteelliseksi, suoritetaan täydentävä jako ja palkinnon saa seuraavaksi sijoittunut.

Mikäli kilpailuohjelmassa ja -kutsussa on mainittu, että kilpailun järjestäjä järjestää näyttelyn, avataan näyttelyyn valittujen kilpailuehdotusten nimimerkkikuoret.

Mikäli kilpailuehdotuksia on sovittu palautettavan taiteilijoille, avataan palautettavien ehdotusten nimimerkkikuoret.

Muiden kilpailuehdotusten nimimerkkikuoria ei avata.

Vierailu teoksen tulevalle sijaintipaikalle

Avoimen kilpailun alkaessa on mahdollista järjestää kilpailukohteen esittelytilaisuus kilpailuun osallistumisesta kiinnostuneille. Esittelytilaisuudessa voidaan käydä läpi teoksen mahdollisuuksia ja kohteessa huomioitavia reunaehdoja. Yhteinen esittelytilaisuus ei vaaranna kilpailun anonymiteettiä, kunhan palkintolautakunnan äänivaltaiset jäsenet eivät osallistu samaan tilaisuuteen kilpailijakandidaattien kanssa.

8. Kilpailuehdotusten arvostelu

Kilpailuehdotusten arvostelussa palkintolautakuntaa sitoo kilpailuohjelmassa määritellyt arvosteluperusteet.

Palkintolautakunta tekee valinnat viimeistään yhden kuukauden sisällä kilpailuajan päättymisestä, ellei kilpailuohjelmassa toisin mainita. Tieto valinnasta toimitetaan Suomen Taiteilijaseuralle ja se julkaistaan samalla tavoin kuin kilpailu alun perin on julkistettu.

Palkintolautakunnan toiminta arvostelun aikana on salaista.

Palkintolautakunta voi halutessaan valtuuttaa sihteerin valmistelemaan alla mainitut kohdat 1–2 tai nimittää pienemmän **työryhmän** hoitamaan alla mainitut kohdat 1–3. Työryhmään valitaan vähintään kaksi palkintolautakunnan taiteilijajäsenistä.

Palkintolautakunta

1. Merkitsee ylös kunkin kilpailijan jättämän aineiston.
2. Tarkastaa täyttävätkö kilpailuehdotukset kilpailuohjelman määräykset. Kilpailuehdotus poistetaan kilpailusta:
 - a) jos sitä ei ole kilpailuohjelmassa mainittuna määräaikana jätetty
 - b) jos se poikkeaa kilpailuohjelman määräyksistä.

Päätöksen poistamisesta tekee aina palkintolautakunta.

3. Tutustuu yksityiskohtaisesti kilpailuehdotuksiin ja suorittaa ehdotusten ryhmittelyn eri arvosteluluokkiin paremmuuden mukaan. Ylimpään arvosteluluokkaan asetetaan vähintään yhtä monta ehdotusta kuin kilpailussa on palkintoja.
4. Laatii kirjallisen arvostelun palkittavista ehdotuksista huomioiden etukäteen määritellyt arviointiperusteet.
5. Määrää palkintosummat ja vahvistaa palkintosijat.

- Mikäli palkintolautakunnan näkemykset eroavat, suoritetaan äänestys. Äänestyksessä asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten äänimäärä painotetaan niin, että yksimielisinä ollessaan heillä tulee olla äänten enemmistö.
- 6. Avaa palkittujen saaneiden kilpailuehdotusten nimimerkkikuoret tai -tiedostot.
 - Kuoret tai tiedostot avataan, jotta on mahdollista suorittaa täydentävä jako, mikäli palkinnonsaaja osoittautuu esteelliseksi. Tällöin palkinnon saa seuraavaksi sijoittunut.
- 7. Laatii jäsentensä allekirjoittaman kilpailupöytäkirjan, joka sisältää luettelon kilpailuehdotuksista, palkintojen jaon perustelun ja kirjalliset arvostelut, sekä syyt, joiden nojalla kilpailuehdotus on mahdollisesti poistettu, mahdollinen tieto äänestyksestä, eriävistä mielipiteistä ja äänestyksen tulos. Pöytäkirjassa esitetään palkintolautakunnan suositus kilpailuehdotuksen toteuttamisesta.
 - Mikäli työryhmä on nimitetty, työryhmä laatii työskentelystään pöytäkirjan, joka liitetään kilpailupöytäkirjan liitteeksi.
- 8. Esittää kilpailun voittanutta ehdotusta toteuttavaksi teokseksi.

Jäljennös kilpailupöytäkirjasta liitteineen ja valokuvat palkituista tai sijoitetuista ehdotuksista toimitetaan ohjelman hyväksyneelle Suomen Taiteilijaseuralle. Suomen Taiteilijaseura arkistoi kilpailupöytäkirjan kuvataidekilpailuarkistoon.

Järjestäjä on velvollinen hävittämään sellaisen hakuaineiston ja noutamatta jääneet kilpailuehdotukset, joita ei ole haettu pois kilpailuohjelmassa ilmoitettuun määräaikaan mennessä.

9. Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet ja julkinen käyttö

Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet säilyvät taiteilijalla.

Kilpailun järjestäjällä on oikeus käyttää ja julkaista ei-kaupallisessa tarkoituksessa palkittujen teosehdotusten materiaalia, kuten kuvia, viestinnässään korvauksetta silloin, kun viestintä koskee kilpailua tai kyseistä taidehanketta. Palkitsemattomien teosehdotusten käytöstä on maksettava erikseen sovittavat tekijänoikeuskorvaukset. Poikkeuksen muodostavat mahdollinen yleisöäänestys ja näytteillepano.

Kilpailun järjestäjä voi halutessaan asettaa kaikki kilpailuun saapuneet ehdotukset esille yleisöäänestystä varten, mikäli yleisöäänestyksen kesto ja tapa on määritelty kilpailuohjelmassa. Yleisöäänestys ei sido palkintolautakuntaa.

Kilpailun ratkettua järjestäjä voi halutessaan asettaa kilpailupöytäkirjan ja joko palkitut tai kaikki kilpailuehdotukset näytteille. Kilpailuehdotusten näytteillepano määritellään kilpailuohjelmassa. Alueellisesti ja kansallisesti merkittävissä kilpailuissa suositellaan näyttelyn järjestämistä.

Muusta kuin edellä kuvatussa tekijänoikeuden käytöstä on sovittava erikseen tekijää edustavan Kuvasto ry:n tai tekijän kanssa. Kilpailun järjestäjällä ei ole oikeutta luovuttaa oikeuksia edelleen kolmannelle osapuolelle. Kilpailua varten toimitetut teosehdotukset jäävät taiteilijan omistukseen.

10. Kilpailukulut

Kilpailun järjestäjän tehtäviin kuuluu kilpailubudjetin valmistelu. Avoimen kilpailun kokonaisbudjetti sisältää a) palkinnot ja b) kilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut.

Kilpailun järjestäjä maksaa kilpailun palkinnot ja kilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut. Palkinnot, palkkiot ja korvaukset maksetaan viimeistään kahden kuukauden kuluttua kilpailun ratkaisemisesta.

Palkinnot

Kilpailun järjestäjä päättää palkintojen suuruuden ennen kilpailun julkistamista. Palkintoja määriteltäessä huomioidaan kilpailun koko, vaativuus ja kilpailijoilta pyydetty materiaali. Suomen Taiteilijaseura ohjeistaa palkintojen suuruuden määrittämisessä.

Kilpailuohjelmassa ilmoitetut palkintosummat ja -sijat jaetaan, jos kilpailuun on määräaikana jätetty palkintojen lukumäärää vastaava määrä hyväksyttyjä ehdotuksia. Yksimielisellä palkintolautakunnalla on oikeus määrätä palkintosummien jakautumisesta kilpailuohjelmasta poikkeavasti. Jos ehdotuksia saapuu vähemmän kuin ohjelmassa on palkintoja, palkintolautakunta päättää, mitkä ja minkä suuruisina palkinnot jaetaan.

Taidekilpailujen palkinnot ovat taiteilijoille verovapaata tuloa siten kuin valtiovarainministeriö vuosittain päättää. Kilpailupalkintojen verovapautta haetaan etukäteen palkinnon myöntämistä edeltävän vuoden elokuussa. Hakemus toimitetaan Taide- ja kulttuurivirastolle, joka tekee verovapaista kilpailuista esityksen opetus- ja kulttuuriministeriölle. Opetus- ja kulttuuriministeriö puolestaan tekee esityksen valtiovarainministeriölle.

Kilpailun järjestämisestä aiheutuvat kulut

Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten palkkiot: Kilpailun järjestäjä maksaa palkintolautakunnan taiteilijajäsenille kullekin asiantuntijatyöstä voimassa olevan hinnaston mukaisen palkkion, joka sovitaan hinnaston puitteissa kilpailukohtaisesti huomioiden kilpailun

koko, vaativuus ja arvosteluun käytetty aika. Taiteilijajäsenille suoritetaan myös matkakulujen korvaukset. Suomen Taiteilijaseura ohjeistaa palkkion suuruuden määrittämisessä.

Suomen Taiteilijaseuralle maksettava kilpailukorvaus: Kilpailun järjestäjä suorittaa kilpailuohjelman hyväksyneelle Suomen Taiteilijaseuralle korvauksen, joka kattaa kilpailuohjelman hyväksymisprosessin, palkintolautakunnan taiteilijajäsenten nimittämismenettelyn sekä Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntijan neuvonnan ja tilaajan avustamisen sekä viestinnällisen tuen, joka sisältää kilpailusta tiedottamisen ja sen näkyvyyden edistämisen. Korvauksen suuruus määräytyy hankkeen laajuuden ja työmäärän perusteella voimassa olevan hinnaston puitteissa.

Muut kulut: Muita kuluja ovat arvostelu- ja näyttelykulut, järjestäjän omat tiedotuskulut, mahdollisen ulkopuolisen yhteyshenkilön palkkio, matka- ja kokouskulut sekä kilpailuohjelman ja sen liitteiden mahdolliset painatus- ja valokuvauskulut.

11. Teoksen tilaaminen

Kilpailun järjestäjä päättää teoksen tilaamisesta. Järjestäjällä on oikeus tilata teos palkitulta tai kilpailussa sijoittuneelta taiteilijalta perustuen taiteilijan kilpailuehdotukseen. Teos suositellaan tilaamaan palkintolautakunnan suosituksen mukaisesti. Päätös teoksen toteuttamisesta tulee tehdä yhden vuoden kuluessa kilpailun ratkaisemisesta

Kilpailuun osallistuminen tai sen voitto ei velvoita taiteilijaa myymään kilpailuehdotusta järjestäjälle millään tietyllä hinnalla tai ehdoilla, vaan ehdotusten lunastamisesta sovitaan taiteilijan kanssa erikseen. Tilaaja laatii valitun taiteilijan kanssa erillisen sopimuksen, joka koskee teoksen toteuttamista.

Taiteilija, joka on osallistunut kilpailuun, mutta ei ole kilpailussa palkittu tai saanut kunniainnointia, ei saa ottaa kilpailun alaisena ollutta tehtävää suorittaakseen.

11. Sääntöjen noudattaminen ja henkilötietojen suoja

Kilpailun järjestäjä sitoutuu noudattamaan kilpailusääntöjä ja kilpailuohjelmaa. Järjestäjä on velvollinen suorittamaan loukatulle kilpailijalle korvauksen, jonka suuruus vastaa kilpailun alinta rahapalkintoa, jos järjestäjä toimii sääntöjen tai kilpailuohjelman vastaisesti tai julkistaa palkitsemattoman ehdotuksen tekijän nimen.

Osallistumalla kilpailuun kuvataiteilija sitoutuu noudattamaan kilpailusääntöjä ja kilpailuohjelmaa. Taiteilija, joka toimii sääntöjen tai kilpailuohjelman vastaisesti, poistetaan kilpailusta kilpailun järjestäjän toimesta.

Suomen Taiteilijaseura edellyttää, että kilpailun järjestäjä käsittelee kilpailuun osallistuneiden henkilötietoja EU:n ja kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaisesti kilpailun toteuttamiseksi ja palkintojen toimittamiseksi. Henkilötiedot tulee olla kerätty rekisteröidyltä itseltään kilpailuun osallistumisen yhteydessä. Henkilötietoja ei saa luovuttaa kolmansille osapuolille eikä käyttää muihin tarkoituksiin. Henkilötiedot, joiden säilyttäminen ei ole lakisääteistä, tulee poistaa, kun kilpailuprosessi on kokonaisuudessaan päättynyt, eikä henkilötiedoilla ole enää käyttötarvetta.

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 18.5.1999

Muutettu 27.5.2005

Päivitetty 25.9.2015 Kilpailusääntöjen uudistamistyöryhmässä

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 4.12.2015

Päivitetty 14.11.2019 Kilpailusääntöjen uudistamistyöryhmässä

Hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 13.12.2019

Muutettu ja hyväksytty Suomen Taiteilijaseuran edustajistossa 15.6.2020.

Päivitetty 28.4.2022 Suomen Taiteilijaseuran hallituksen kokouksessa.

Päivitetty 21.8.2025 Suomen Taiteilijaseuran hallituksen kokouksessa

Päivitetty 20.8.2026 Suomen Taiteilijaseuran hallituksen kokouksessa

Liite 1. Kilpailuohjelman sisältö

1. Kilpailun järjestäjä ja tarkoitus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailun järjestäjä (organisaation nimi)
- Kilpailun tarkoitus

Ohje: Kuvaa lyhyesti, mitä kilpailulla tavoitellaan ja miksi se järjestetään.

2. Kilpailun ja teoksen toteutusaikataulu

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailun alkamisajankohta
- Mahdollisen infotilaisuuden tai sijaintipaikkavierailun ajankohta
- Määräaika kysymysten jättämiselle ja vastausten julkaisuajankohta
- Kilpailun päättymisajankohta
- Tulosten julkistamisajankohta
- Teoksen toteutusaika (suosituksen mukaan noin 1 vuosi, kuitenkin vähintään 6 kuukautta) ja valmistumisajankohta

Ohje: Avoimen kilpailun suositeltava kilpailuaika on 4–12 kuukautta. Kilpailuajan tulee olla riittävän pitkä, jotta taiteilijalle jää kohtuullinen aika ehdotuksen tekemiseen. Kilpailuajan pituutta määriteltäessä tulee huomioida kilpailutehtävän ja kohteen asettamat vaatimukset. Liian lyhyt kilpailuaika ei ole suositeltava, sillä laadukkaat ehdotukset edellyttävät riittävää valmisteluaikaa.

3. Suunnittelutehtävän, kilpailuympäristön ja taiteen sijoituspaikan kuvaus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Suunnittelutehtävä:
 - o Taiteilijoiden tehtävä ja tehtävän reunaehdot
 - o Teoksen luonne (väliaikainen vai pysyvä) ja toivottu elinkaari
 - o Mahdolliset suuntaviivat teokselle
 - o Mahdollinen teosmuoto (esimerkiksi veistos tai valotaideteos)
 - o Voiko kilpailija jättää useita vaihtoehtoisia ehdotuksia eri nimimerkeillä
 - o Saako kilpailuehdotus olla aikaisemmin julkistettu

- Kielto julkaista ehdotusta kilpailun aikana
- Kilpailuympäristö ja sijoituspaikka:
 - Teoksen sijainti
 - Teoksen sijoituspaikan luonne
 - Tarvittaessa sijoituspaikan taustatiedot ja suunnitelmat sekä tietoja kohteen käyttäjäryhmistä
 - Mahdollisten vaihtoehtojen sijoituspaikkojen määrä ja sijainnit
- Liitteet:
 - Kaikki tehtävänannon ja sijaintipaikan arvioinnin kannalta tarpeellinen aineisto (esimerkiksi arkkitehtipiirustukset, havainnekuvat, mallinnukset, sähköjohtojen ja poikkeuksellisten rakenteiden asettamat rajoitteet)
 - Taideohjelma, jos se on kohteesta laadittu
 - Piirustukset ja mittakuvat oikeassa mittakaavassa

Ohje: Tehtäväkuvauksen ja aineiston tulee mahdollistaa sekä tehtävänannon ymmärtäminen että rajoitteiden arviointi.

4. Osallistumisoikeus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Ketkä voivat osallistua kilpailuun

Ohje: Avoimeen kilpailuun voivat lähtökohtaisesti osallistua kaikki kuvataiteilijat. Järjestäjä voi kuitenkin halutessaan päättää kilpailun tarkoituksen huomioiden, kohdistetaanko kilpailu esimerkiksi tietyn kuvataiteen alan tai tietyllä alueella toimiville tekijöille. Kilpailuohjelmassa osallistumisoikeutta voidaan myös laajentaa kattamaan kansainvälinen taiteilijakenttä.

Avoimen kilpailun säännöissä kuvataiteilijalla tarkoitetaan ammattimaisesti toimivaa kuvataiteilijaa. Ammattimaisuutta arvioidaan seuraavilla tavoilla

- jäsenyys Suomen Taiteilijaseuran jäsenliitossa (MUU ry, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Taidemaalari liitto ja Valokuvataiteilijoiden liitto),
- jäsenyys vastaavassa järjestössä muussa maassa,
- taidekoulutus tai useamman vuoden pituinen todennettu taiteilijan ammatissa toimiminen: esimerkiksi myönnetty taiteilija-apurahat, teoksia kokoelmissa tai julkisissa tiloissa tai näyttelytoiminta.
- Kun on kysymys työryhmästä, on vähintään yhden sen jäsenistä täytettävä jokin edellä mainituista.

5. Teoksen budjetti

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Teosbudjetti
- Mitä kustannuksia teosbudjettiin sisältyy

Ohje: Budjettiin voi sisältyä esimerkiksi taiteilijapalkkio, toteutus, suunnittelukustannukset, asennus- ja kuljetuskustannukset ja huolto-ohjeen laatiminen. Taiteilijaseura suosittelee, että teosbudjettiin ei sisällytetä perustusten, maisemoinnin ja muiden aputöiden kustannuksia. Mikäli nämä päädytään kuitenkin sisällyttämään teosbudjettiin, tulee asia perustella kilpailuohjelmassa.

6. Palkinnot ja mahdolliset kunniamaininnat

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Palkintojen määrä ja suuruus
- Mahdolliset kunniamaininnat

7. Palkintolautakunta

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Palkintolautakunnan jäsenet, sisältäen kaksi Suomen Taiteilijaseuran nimittämää taiteilijajäsentä
- Sihteerin ja yhteyshenkilön (joilla ei ole äänioikeutta valinnassa)
- Mahdollisuus asiantuntijoiden kuulemiseen (ilman päätösvaltaa)

Ohje: Palkintolautakunnan jäseniä tulee olla pariton määrä. Yksimielisillä taiteilijajäsenillä on veto-oikeus palkintolautakunnan äänestyksissä.

8. Arvosteluperusteet

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- arviointiperusteet (taiteelliset ja toteutuksen tai esim. sijoituspaikan määrittämät)

Ohje: Arvostelussa palkintolautakuntaa sitovat kilpailuohjelmassa määritellyt arvosteluperusteet.

9. Kysymykset ja vastaukset

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- kenelle kysymykset osoitetaan (nimi ja yhteystiedot)
- määräaika
- vastausten julkaisutapa ja -ajankohta

Ohje: Taiteilijoille tarjotaan mahdollisuus esittää kilpailuohjelmaan ja prosessiin liittyviä kysymyksiä ennalta määritellyn päivämäärään mennessä. Vastaukset julkaistaan kaikkien nähtäville tiettyyn päivämäärään mennessä ennen hakuajan umpeutumista. Henkilö, jolle kysymykset esitetään, välittää ne anonyymisti palkintolautakunnalle.

10. Kilpailuehdotuksen sisältö

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- vaadittu kilpailuehdotusten muoto
- tarvittavat materiaalit (esimerkiksi luonnokset, materiaalit, piirustukset, mallit ja selostukset sekä tiedot näiden koosta tai niissä käytettävät mittakaavat)

Ohje: Laaditaan yksityiskohtainen luettelo materiaaleista, jotka kilpailuehdotukseen tulee liittää ja jotka ovat välttämättömiä ehdotusten havainnollistamiseksi ja arvioimiseksi.

Vaatimusten tarkkuus voi vaihdella kohteen mukaan. Ohjeistukset voivat perustellusta syystä toisinaan olla hyvinkin yksityiskohtaisia esimerkiksi luonnoksen esitystavan ja mittakaavan osalta. Toisaalta jos tilan tai alueen käyttö on vapaammin taiteilijan suunniteltavissa, voi mittakaavan ja esitystavan jättää kokonaan taiteilijan harkittavaksi.

Yleensä taiteilijoiden edellytetään liittävän ehdotukseen teoksen kustannusarvio, josta käy ilmi myös taiteilijapalkkion määrä. Kilpailuvaiheessa esitetty kustannusarvio on alustava eikä sido taiteilijaa.

11. Tekoällyn käyttö

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Velvoite ilmoittaa tekoällyn käytöstä ja sen laajuudesta.

Ohje: Mikäli kilpailuehdotuksen laadinnassa on käytetty apuna tekoälyä, ehdotuksesta tulee käydä riittävällä tarkkuudella ilmi missä kohdin ja missä laajuudessa tekoälyä on käytetty.

12. Kilpailuehdotusten jättäminen

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailuehdotusten toimitusaika, -tapa ja -paikka
- Anonymiteettivaatimus (teosehdotusaineistosta ei saa käydä ilmi tekijän henkilöllisyys)
- Myöhästyneiden tai sääntöjen vastaisten ehdotusten hylkääminen

13. Kilpailusalaisuus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Nimimerkin käyttö
- Tekijätietojen toimittamistapa

Ohje: Ohjeistetaan taiteilijoita nimimerkin käytössä. Mikäli teosehdotukset jätetään fyysisesti, ohjeistetaan toimittamaan niiden mukana nimimerkillä varustettu kirjekuori, joka sisältää tekijän nimen ja yhteystiedot. Mikäli teosehdotukset jätetään sähköisesti, ohjeistetaan toimittamaan niiden mukana tekijän nimi ja yhteystiedot sellaisella tavalla, joka ei riko kilpailusalaisuutta.

14. Mahdollinen yleisöäänestys tai näyttely

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Mahdollinen yleisöäänestys
- Mahdollinen kilpailun jälkeinen näyttely

Ohje: Huomioidaan, että palkintolautakunta arvioi ehdotukset eikä yleisöäänestys sido lautakuntaa. Jos kilpailun jälkeen pidetään näyttely, määritellään millä perusteella teosehdotukset valikoidaan siihen.

15. Ehdotusten nouto

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Noutoaika ja -ohjeet
- Noutamattomien töiden käsittely

16. Tekijänoikeudet ja omistusoikeus

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Tekijänoikeudet:
 - o Kilpailuehdotusten tekijänoikeudet säilyvät taiteilijalla.
 - o Määritellään poikkeukset tekijänoikeuksien säilymiseen taiteilijalla, jotka kilpailun järjestäjä tarvitsee
 - o Luonnoksen muusta kuin edellä määritellystä käytöstä sovitaan erikseen joko tekijän kanssa tai Kuvaston kanssa
 - o Taiteilijan nimi on aina mainittava teoksen tai sitä esittävien kuvien yhteydessä
- Omistusoikeus:
 - o luonnokset ovat taiteilijan omaisuutta

Ohje: Kilpailusääntöjen mukaiset poikkeukset tekijänoikeuksien säilymiseen taiteilijalla, jotka kilpailun järjestäjä tarvitsee voivat olla kilpailun tuloksen julkistaminen, kilpailuteosten mahdollinen esitleminen kilpailun jälkeen pidettävässä näyttelyssä, sekä oikeus käyttää ja julkaista palkittujen teosehdotusten materiaalia, kuten kuvia, kilpailun järjestäjän ei-kaupallisessa viestinnässä korvauksetta silloin, kun viestintä koskee kilpailua tai kyseistä taidehanketta.

17. Henkilötietojen käsittely

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Henkilötietojen käsittelyn käyttötarkoitus
- Tietojen käsittelyn raja
- Tietojen poistaminen kilpailun jälkeen

Ohje: Henkilötietojen käsittely kilpailussa kuvataan, ja sen tulee olla EU:n ja kansallisen tietosuojalainsäädännön mukaista. Tietoja käsitellään kilpailun toteuttamiseksi ja palkintojen jakamiseksi. Henkilötiedot tulee olla kerätty rekisteröidyltä itseltään kilpailuun osallistumisen yhteydessä. Henkilötietoja ei saa luovuttaa kolmansille osapuolille eikä käyttää muihin tarkoituksiin. Henkilötiedot tulee poistaa, kun kilpailuprosessi on kokonaisuudessaan päättynyt, eikä henkilötiedoilla ole enää käyttötarvetta.

18. Verovapaus (tarvittaessa)

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Tieto verovapaudesta

Ohje: Mikäli taidekilpailulle on myönnetty verovapaus, ilmoitetaan asiasta kilpailuohjelmassa.

19. Sovellettavat säännöt ja kilpailuohjelman hyväksymispäivämäärä

Kilpailuohjelmaan kirjataan

- Kilpailussa noudatetaan Suomen Taiteilijaseuran ohjeita ja sääntöjä
- Kilpailuohjelman hyväksymispäivämäärä Suomen Taiteilijaseurassa

Liite 2: Palkintolautakunnan taiteilijajäsenen nimitysprosessi ja taiteilijajäsenelle maksettava palkkio

Avoimen taidekilpailun sääntöjen tarkoituksena on varmistaa, että taidehankkeen lopputuloksena on laadukas, korkeatasoinen ja taiteellisesti kiinnostava teos. Tämän arvioinnissa parhaat edellytykset ovat taidehankkeiden prosessit hyvin tuntevilla, taiteellisesti ansioituneilla kuvataiteilijoilla. Taiteilijajäsenet arvioivat teosehdotusten taiteellisia ansioita ja tulevaa ulkomuotoa, mutta heillä on asiantuntemusta arvioida myös laajemmin teosten toteuttamiskelpoisuutta, materiaaleja ja elinkaarta.

Taiteilijajäsenten tehtävänä palkintolautakunnassa on arvioida kilpailuehdotusten taiteellista laatua ja toteutettavuutta sekä tuoda arvosteluun riippumaton, vertaisarviointiin perustuva asiantuntijanäkökulma. Vertaisarviointi on taiteen alalla vakiintunut käytäntö, joka tukee arvioinnin asiantuntevuutta, tasapuolisuutta ja uskottavuutta sekä auttaa tunnistamaan innovatiivisia ja toteuttamiskelpoisia ratkaisuja.

Taiteilijaseura nimittää kuhunkin kilpailuun taiteellisesti ansioituneet ja koulutetut ammattikuvataiteilijat, joilla on syvällistä osaamista ja vankkaa kokemusta julkisesta taiteesta juuri käsillä olevan taidehankkeen kontekstissa. Taiteilijaseura huomioi taiteilijajäsenten vaihtuvuuden palkintolautakunnissa valtakunnallisesti.

Palkintolautakunnan taiteilijajäsenten äänimäärä painotetaan niin, että yksimielisinä ollessaan heillä tulee olla äänten enemmistö.

Kilpailun järjestäjä nimittää palkintolautakunnan muut jäsenet ja halutessaan kolmannen kuvataiteilijan taiteilijajäseneksi, jonka asema on sama kuin Taiteilijaseuran nimittämien taiteilijajäsenten.

Kilpailun järjestäjä maksaa palkintolautakunnan taiteilijajäsenille voimassa olevan hinnaston mukaisen palkkion, joka sovitaan hankekohtaisesti huomioiden kilpailun koko, vaativuus ja arvosteluun käytetty aika. Taiteilijajäsenille korvataan myös mahdolliset matkakulut. Suomen Taiteilijaseura ohjeistaa palkkion suuruuden tarkemmassa määrittämisessä.

Suomen Taiteilijaseura perii tilaajalta voimassa olevan hinnaston mukaisen korvauksen, joka kattaa kilpailuohjelman hyväksymisprosessin, palkintolautakunnan taiteilijajäsenen nimittämisprosessin sekä Suomen Taiteilijaseuran kilpailuasiantuntijan neuvonnan ja tilaajan avustamisen sekä viestinnällisen tuen, joka sisältää kilpailusta tiedottamisen ja sen näkyvyyden edistämisen. Korvauksen suuruus määräytyy hankkeen laajuuden ja kilpailuasiantuntijalta edellytettävän työmäärän perusteella.